

**Oświadczenie złożone przez senatorów
Krzysztofa Kwiatkowskiego i Wadima Tyszkiewicza
na 18. posiedzeniu Senatu
w dniu 3 grudnia 2020 r.**

Oświadczenie skierowane do prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego

Szanowny Panie Premierze!

Mając na uwadze zagrożenie, jakie stwarza dla społeczeństwa wirus SARS-CoV-2, niezbędne jest, aby dążyć do wyeliminowania jak największej liczby potencjalnych źródeł rozprzestrzeniania się wirusa. Z tego względu zgłaszamy pilną potrzebę zmian przepisów prawa w zakresie procedury zgłaszania zgonu osób, które były zakażone wirusem COVID-19.

Analiza przepisów prawa dotyczących omawianej kwestii wskazuje, że w sytuacji, kiedy zgon osoby nastąpi na skutek COVID-19 lub innej choroby (ale osoba zmarła była zarażona COVID-19), lekarz stwierdzający zgon nie może zaznaczyć w karcie zgonu (Dz.U. 2019.1085 t.j.), w pktcie 18a, że zgon nastąpił na skutek choroby zakaźnej. Ograniczenie to wynika z faktu, że COVID-19 nie figuruje jako choroba zakaźna wymieniona w rozporządzeniu ministra zdrowia z dnia 6 grudnia 2001 r. w sprawie wykazu chorób zakaźnych, w przypadku których stwierdzenie zgonu wymaga szczególnego postępowania ze zwłokami osób zmarłych na te choroby. Mamy w związku z tym do czynienia z wadliwą procedurą, ponieważ w sytuacji, kiedy osoba zmarła była zakażona wirusem wywołującym COVID-19, który bezsprzecznie jest chorobą zakaźną, co jednoznacznie wynika chociażby z ustaleń WHO, oficjalnie w dokumentacji będącej podstawą do dokonywania czynności związanych z pochówkiem nie ma na ten temat żadnej informacji. Podnieść należy, że informacja o tym, że zgon nie nastąpił na skutek choroby zakaźnej, jest również wpisywana do części karty zgonu przeznaczonej dla administracji cmentarza.

Zatem mimo że dana osoba zmarła miała zidentyfikowane zakażenie wirusem wywołującym COVID-19, to sposób postępowania ze zwłokami jest identyczny jak w przypadku zwłok osoby, która nie była zarażona wirusem. Opisana sytuacja stwarza w ocenie lekarzy oraz przedstawicieli firm pogrzebowych bardzo duże ryzyko transmisji wirusa na osoby, które mają kontakt ze zwłokami, zwłoki nie są bowiem w takim przypadku w żaden szczególny sposób zabezpieczane przed kontaktem z osobami trzecimi. Brak informacji w karcie zgonu przeznaczonej dla administracji cmentarza, że osoba zmarła na chorobę wywołaną wirusem SARS-CoV-2 lub była zarażona tym wirusem, powoduje, że nie jest realizowana procedura wskazana w rozporządzeniu ministra zdrowia z dnia 7 grudnia 2001 r. w sprawie postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi (Dz.U. 2001.153.1783 ze zm., §5a–5c).

Opisana sytuacja w przypadku braku zmian przepisów prawa stanowi potencjalnie bardzo duże ryzyko, że pracownicy zakładów pogrzebowych i administracji cmentarza oraz rodziny zmarłych będą zarażać się wirusem wywołującym COVID-19. Doprowadzić to może w dłuższej perspektywie czasu do paraliżu służb odpowiedzialnych za chowanie zmarłych.

Mając na uwadze przedstawione kwestie oraz kierując się troską o zdrowie i życie obywateli, wnosimy, aby dokonać w trybie pilnym zmian w przepisach prawa, dzięki którym administracja cmentarza oraz zakłady pogrzebowe będą posiadały pełną informację, że dana osoba zmarła była zakażona wirusem SARS-CoV-2. W tym celu zasadne jest, aby ustanowić, że w przypadku zgonu na chorobę wywołaną wirusem SARS-CoV-2 oraz zgonu osób, które były zakażone tym wirusem, informacja o tym będzie przekazywana w karcie zgonu do administracji cmentarza oraz zakładów pogrzebowych.

Krzysztof Kwiatkowski
Wadim Tyszkiewicz